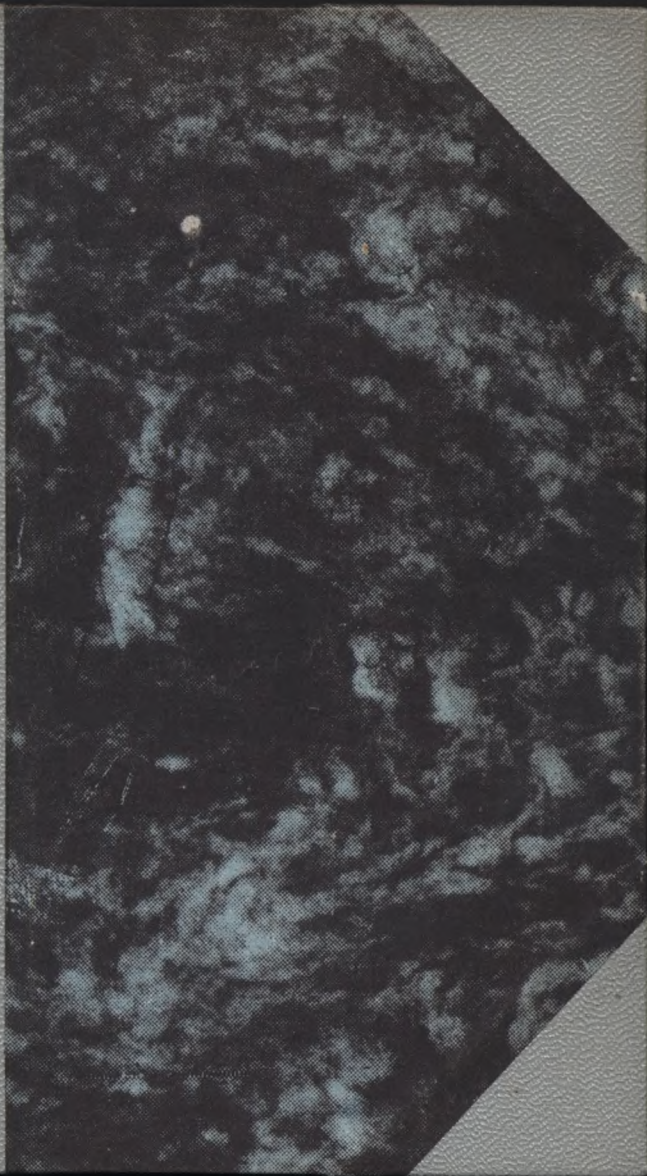
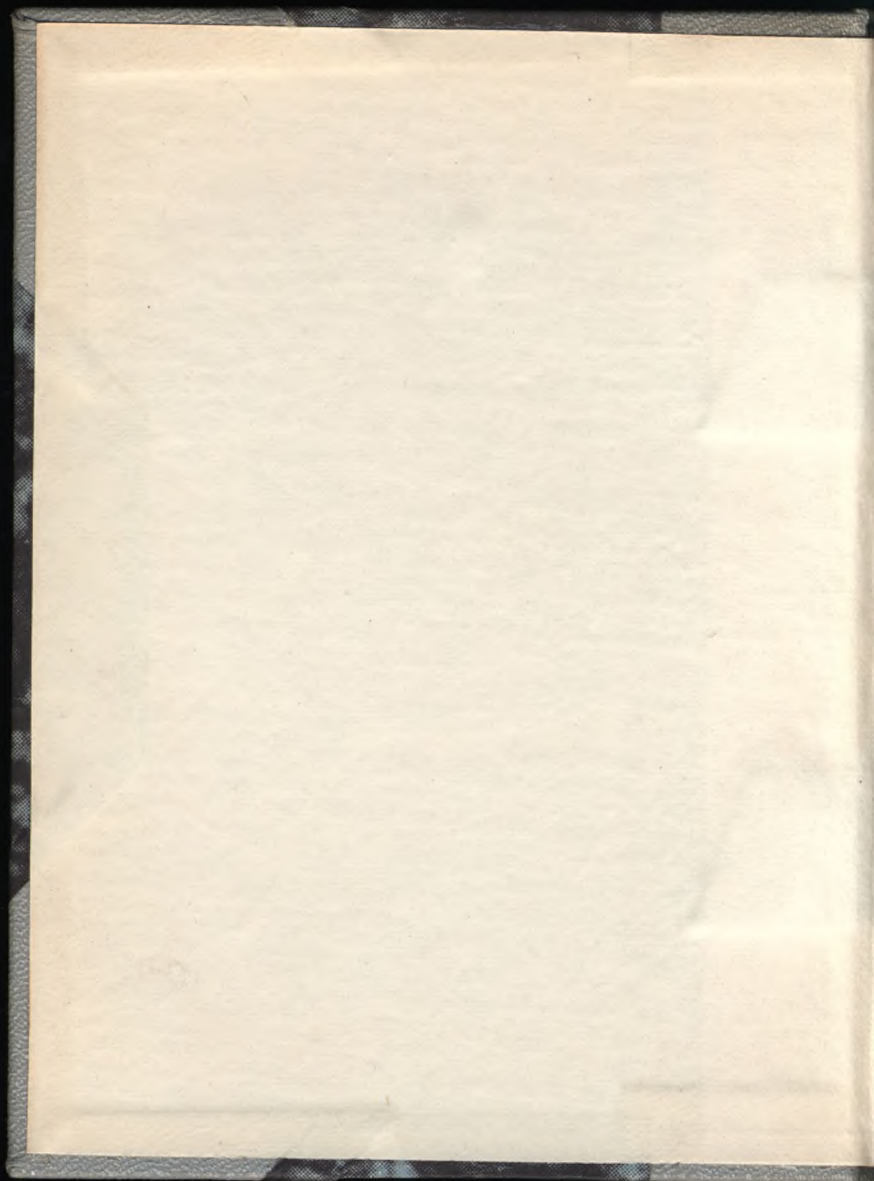
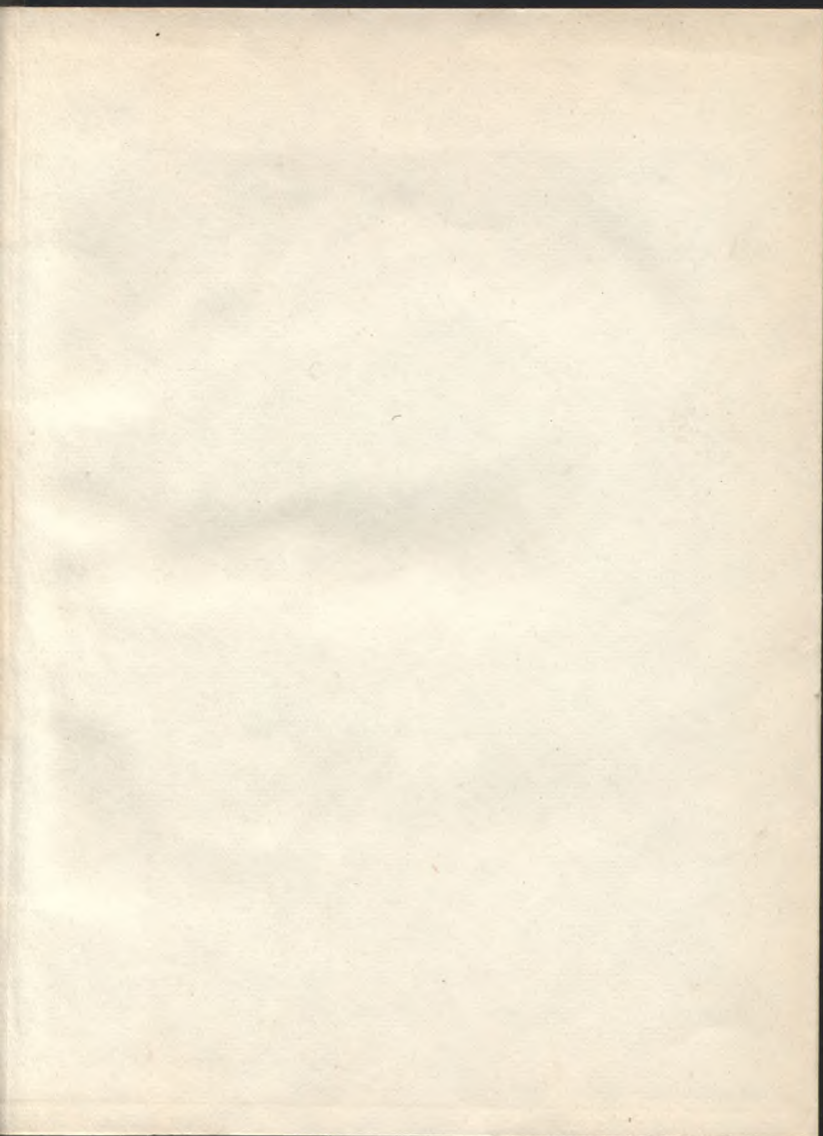
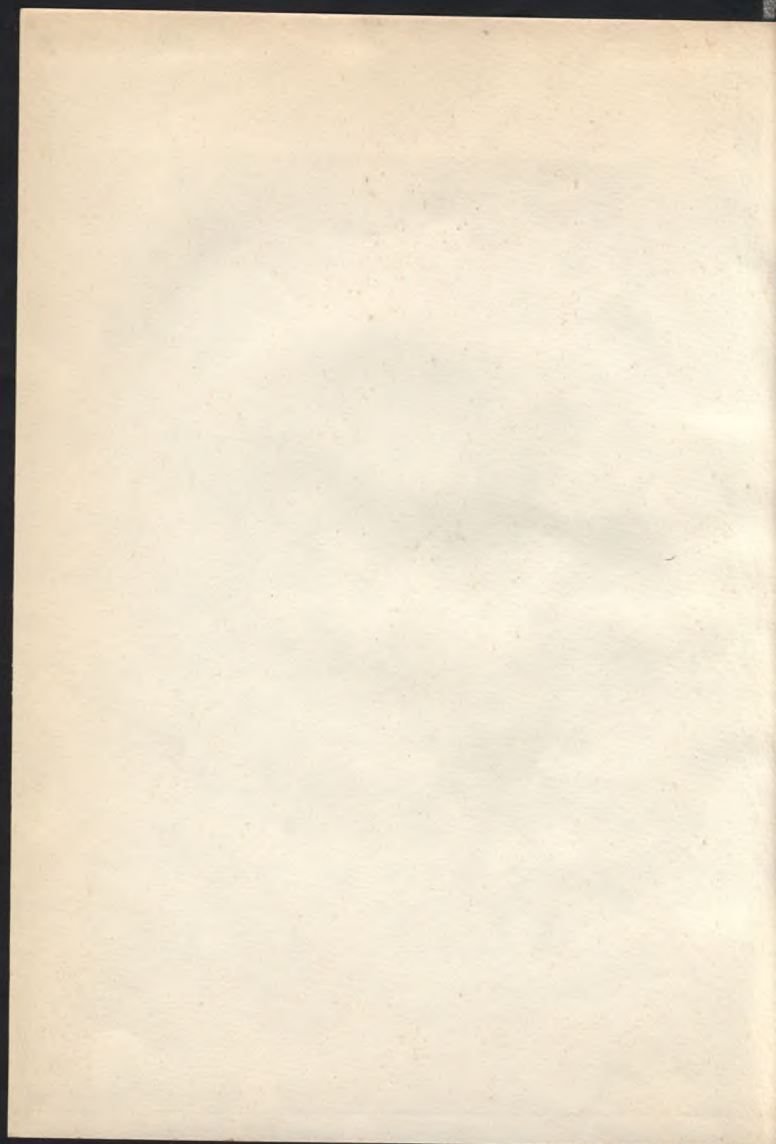

1964

191664

5

VERSEK

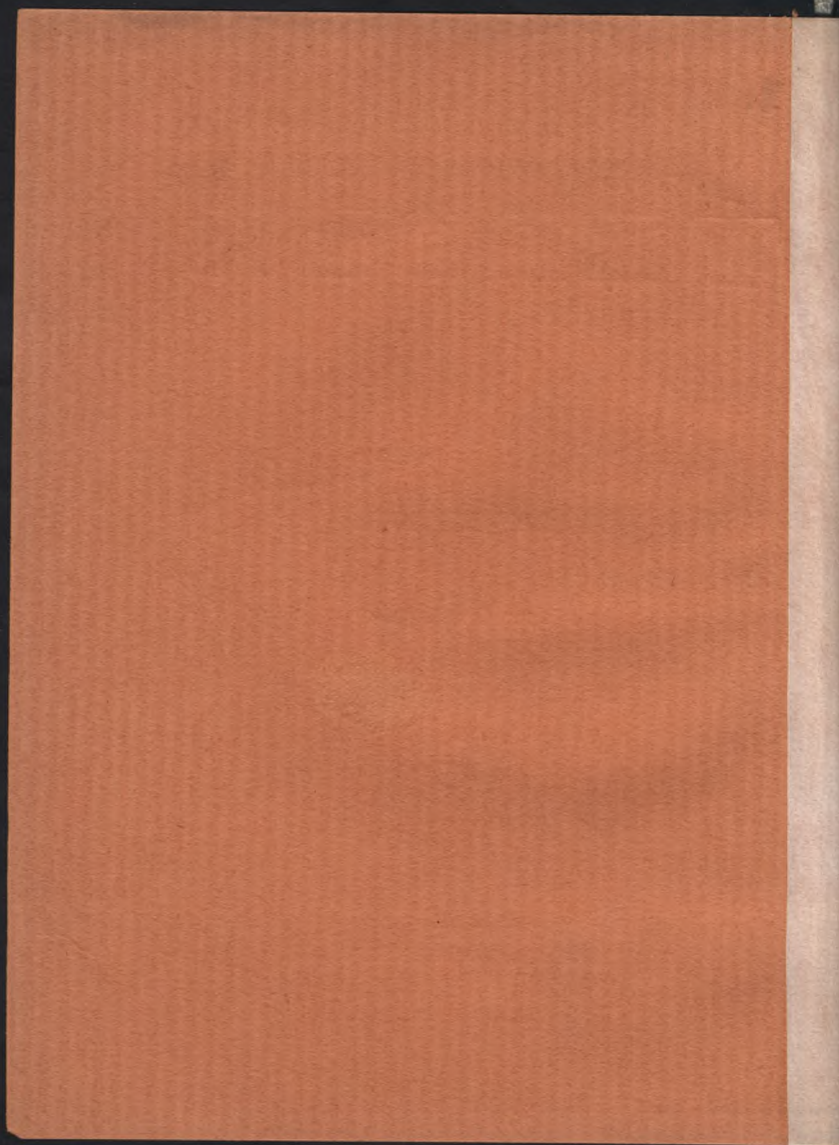
*

KÁLLAY MIKLÓS.

A szerző sajátja.

EGER 1904.
NYOMATOTT A LŐW-KÖNYVNYOMDÁBAN.

VERSEK

*

KÁLLAY MIKLÓS.

A szerző sajátja.

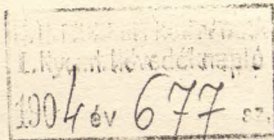

EGER 1904.
NYOMATOTT A LŐW-KÖNYVNYOMDÁBAN.

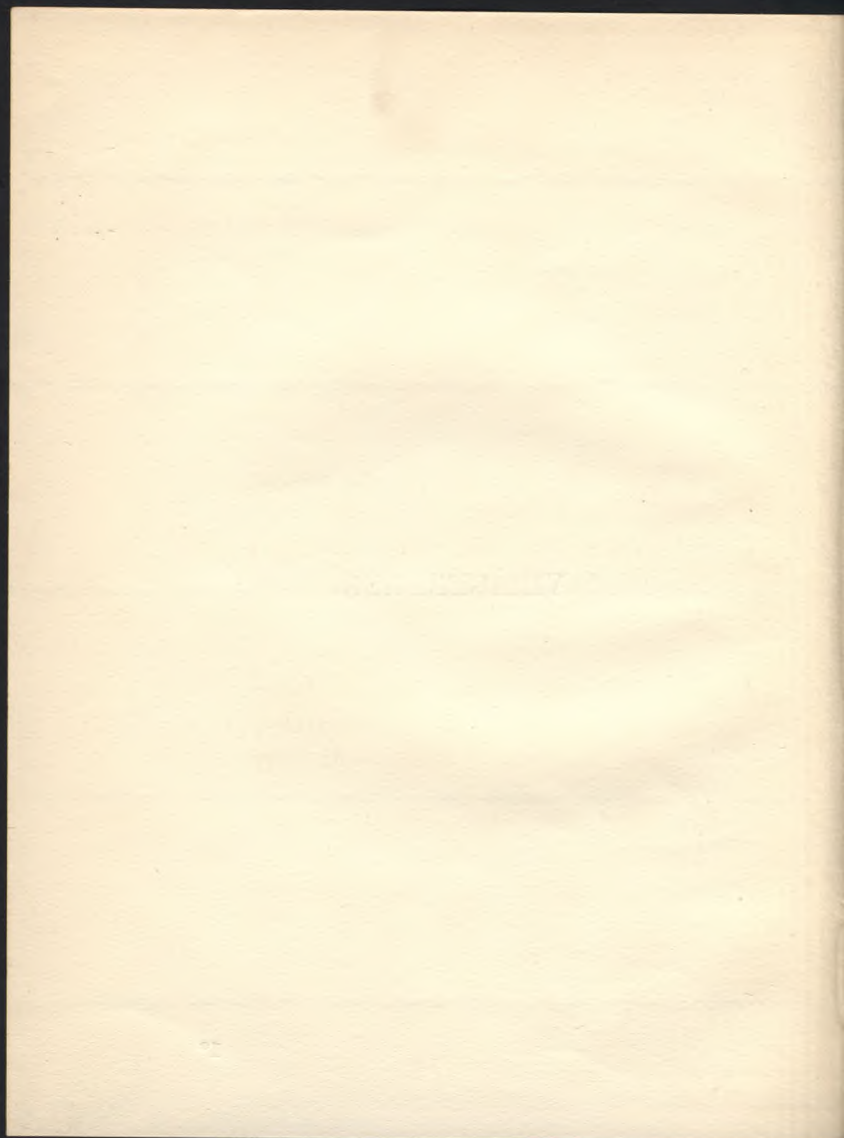
P.O. hung
gio. k

191664

VIRÁGÉNEKEK.

AZ ÉN DALOM.

Nem volt az én dalom mindig kesergő,
Nem volt a lelkem mindig bánatos,
Nem volt a versem, mint a sírvirágok
Szerelmes könytől nedves, harmatos.

Daloltam én is napfényes tavaszról,
Volt csattogó vidám dalom, de hány
Egyszer nagyon rég, mikor szeretett
Egy kékszemű, bohókás, csalfa leány.

ŐSZI HANGOK.

I.

Nem süttött a ragyogó nap,
Mikor elváltunk örökre.
Borus, hideg őszi hónap
Köde hullt, szitált a földre.

Egy nagy felhő fenn az égen
Akkor repült messze, messze,
Kezed fogta kezem épen,
Hogy örökre eleressze.

És azóta az a felhő
Borús, ködös, hideg ősszel,
Solise várom, mindig eljő;
Téged várlak, solise jösz el.

II.

Ha eljő majd az ősnek hervadása,
Ha meghal majd a kert s a sok virág,
Megőszült sárga lombjait lerázza
Az őszi szélben ingó száraz ág,
Ha elmulik majd a virágos nyár,
Akkor mondd meg, hogy nem szeretsz már,

Ha a haló rózsának eldalolta
Búcsúdalát a vándorló madár,
S az ősz leheletétől haldokolva
A nem régen virágpompás határ
A mindent megfagyasztó télre vár,
Akkor mondd meg, hogy nem szeretsz már.

Haló virággal én is meghalok tán,
Hulló levél lesz síri takaróm,
A rózsza szirma lágyan hullni fog rám,
S az őszi szellő suttog altatón
Búbánatos nótákat siromon,
Én meg csak rólad, rólad álmodom.

III.

Úgy elnézem, midőn egy tarka szirmot
Az ősznek elkap bujdosó szele,
S lombhullató ősz néma szürkésege
Jól eltakarja imbolygó ködébe,
A hogy repül gyors szárnyakon vele,

Hisz engem is, mint azt a tarka szirmot,
Amelylyel hűvös őszi szél repül,
Úgy elsodor valami néma bánat
S bús szürkésege a nyomomba támad,
Hogy ott bolyongok szótlan egyedül.

AZT HITTED UGYE.

Azt hitted ugye, panaszkodni jöttem,
Kesergő szóval vádolni talán,
Azt hitted, kétség s bánat jár mögöttem
És a sötét gond éjszin paripán,
Azt hitted ugye s lásd csak egy utólsó,
Egy búcsú-esókot kérni jöttem én
Aztán majd megpróbállak elfeledni,
Hogy volt szívemben, meg ne tudja senki,
Hozzád egy fájó, édes érzemény.

Azt hitted ugye, átkozódni jöttem,
Hogy elhagytál, megcsaltál hűtelen
S most minden oly sötét, borús köröttem,
Mi eddig együtt mosolygott velem.
Azt hitted ugye s lásd csak egy utolsó
Mosolygást jöttem látni arczodon,
Hogy az maradjon fájó édes emlék,
Mit elfeledni oly igen szeretnék,
De elfeledni sohasem fogom.

MÁJUSI DAL.

Mikor úgy tavasszal
Hűs fuvalom támad
És ingon ingatja
Hordva az illatod,
A lilavirággal
Sűrűn telérakott
Zöld orgona ágat,

Ujra látlak akkor,
Lelkem messze téved,
Álmodom aranyos
Fényes verőfénynyel.
Foszladoz előttem
A mult leple széjjel
S újra látlak téged.

Ujra látlak akkor
Az orgonák között,
A hogy két kis kezed
Virágkoszorút font
S mosolygott a kéklő
Verőfényes égbolt
Fürtös fejed fölött.

Én meg szóttan néztem
Két kezed munkáját,
Szivemen, lelkemen
Édes mámorító,
Bájos, varázslatos,
Álomba kábitó
Bűvös érzés szállt át.

Izzó rózsapára
Lengett téged körül,
S az orgona-illat
Lágyan rezgett elő
A tavaszi szélben
Lengőn lengedező
Rengő galyak közül.

Régi szép időknek
Édes, bús emléke,
Feledhet-e téged
A képzelő elme
Ifju tavaszomnak
Első szép szerelme,
Napsugára, éke.

El nem feledhetlek
S mikor szellő támad
És íngón ingatja
Hordva az illatot,
A lilavirággal
Sűrűn telerakott
Zöld orgona ágat,

Ujra látlak akkor,
Mint valaha régen.
Orgona-illat száll
A májusi széllel,
Kicsi bárányszerűek
Úsznak szerteszéjjel
A kékelő égen.

HA TALÁLKOZNÁNK.

Ha most a rózsaszín napfényben
A harmatgyöngyös reggelen,
A görbe csillogó ösvényen,
Találkoznánk úgy hirtelen,

Vagy ott, a hol egymásba téved
Két összehajló sor platán,
Midőn a fény homályba téved,
Váratlan megpillantanám.

Akkor mindketten elpirulnánk
És megremegnénk, jól tudom
S én jobbra mennék, maga balra
A görbe, csillogó uton.

AHOL UTÓLSZOR LÁTTALAK.

Szép képet láttam a minappal,
Zúgó erdő volt rajta festve,
A fák lombjára — tünt a nappal —
Alászállott a csendes este.
Egy fához támaszkodott sirva
Sugár, karsú leányalak,
S a kép alatt ez állott írva,
Ahol utólszor láttalak.

Rég volt, midőn egy csendes este
Utóljára fogtunk kezét
S a perczet szívem félve leste
Mely tőled messze elvezet.
Ott álltunk a falucska végén
— Látszottak a templomfalak —
Nem, nem feledtem a helyt még én
Ahol utólszor láttalak.

METAMORFOZIS.

Ma még napfény van, őszutóját
Ünnepli nap hideg sugára,
Holnap talán tél zúzmarája
Száll lombtalan bokorra, fára.

Ma száz remény tekint mosolyogva
A tündérfényes szép jövőbe,
Holnap talán száz holt reményre
Borul csalódás szemfedője.

Ma még szeretsz, kicsiny kezeden
Úgy reszket egy színes levélke,
Holnap talán az utolsó is
Ott ég a kandaló tűzébe.

EGY HÚR SZAKADT EL.

Valahol egy csillag lehullott
A sötét égről sisteregve,
Valahol lány sóhajjal szállt el
Letört virág halódó lelke,
Valahol egy madár bukott le
A száraz ágról szárnyszegetten,
Valahol egy dal sirt utólszor
Még fájóbban, még édesebben,
Valahol egy lány sirt magába,
Sírása messze szállt esengve.
A hegedűn egy húr szakadt el
S beléjajdult fájón a csendbe.

NEM IS TUDOD.

Ha estre hajló csendes alkonyatkor
Leszáll fölénk a bágyadt esti pír,
El-elmesélek egy-egy régi nótát
S a lelkem búsan, fájón bele sír.

Elérhetetlen, messze boldogságról,
Rejtett vágyakról szól az én dalom,
Beléje rezg valami mondhatatlan,
Valami titkolt, néma fájdalom.

Te hallgatod, míg ránk borul az este,
S körülünk minden szürke csendbe hal,
S nem is tudod, hogy érted sír a versem,
Nem is tudod, hogy néked szól a dal.

MEMOIRE.

Langy őszi este hej be' sokszor ültünk
A régi hidon együtt kedvesem,
Hűs alkonyat volt s némaság körülünk,
Csak a patak morajlott csendesen
S el-elkapott lágyanfodros vizével
Egy-egy lehullott sárga levelet.
Rég hullt a lomb már s vastagon lépé el
Az omladozó, szürke köveket.

Madár se szállott százados fa lombján,
Szellő se rebkent ingó ág között,
A fűzfagalyak hajladoztak lomhán
A suttogó, a dalló viz fölött,
De minden dalnál, suttogó levélnél
Édesb volt nekem csicsergő szavad,
Csak most is még, csak most is úgy beszélnél,
Mint akkor a ránk hajló fűz alatt.

Oh, annyi kedvest mondtál, annyi szépet,
Csillingelő mézédesszóval ott,
Elbűvöléd a pajzán madár népet,
Hisz mind csak téged, téged hallgatott.
Hallgattam én is szódat elmerengőn,
Mint túlvilági szeráf-éneket
S a nyárfa lombja arra, erre rengőn
Dalolt hozzája szép kíséretet.

S midőn az est végkép leszállt a tájra,
S láttunk feltűnni sok, sok csillagot,
Minden sötét, csak a pataknak árja,
Ezüstfodrá hulláma csillogott.
Búcsú pillantást vetve a patakba,
Kéz kézbe tartva álltál ott velem,
Ajkunk nem szólott, lelkünk volt beszédes
S ölelve szállt a víz fölött egy édes,
Egy összeforrott testvérérzelem. —

LEVELEZŐ LAPRA.

I.

Elhigyje, hogy nem hittem volna,
Az én kezem milyen hamis,
Szót nem fogad s ha írni kezdek,
Verset fog még a tollam is.

Tollam, kezem mind engedetlen
S ki itt a bűnös, a hibás?
Két szép szemének fénye, lángja,
Mosolygó ajka, senki más.

Én hát panaszra jöttem önhöz,
E lázadókat győzze le,
Parancsoljon hát a kezemnek,
Ha ellenem fordult vele.

Mert szó, ami szó, még se járja
S már elhagyott minden remény,
Mert bármít irjak, vége mégis,
Hisz tudja, önhöz költemény.

II,

Szeretnék újra írni verset
S kimondom, kérem nem merek,
Nehéz a vég, nehéz a kezdet
S a vers, a vers biz nem pereg.

Vagy úgy járok, mint jártam is már,
Midőn verselni akarék
S kisült kezében a vers immár,
Mi más, mint kínrim habarék.

Pedig akartam írni szépet
S az ideál mi volna más,
Az ön, de verset írunk képed.
(Vagy ez szerelmi vallomás.)

No látja, míg sokat beszélek,
Már kész is a vers, mondhatom
Megírtam s most meg attól félek,
Hosszú versemmel untatom,

III.

Annyit tudnék írni,
Mikor neked írok,
Annyi kedvest, szépet
Édes, forró szóval
S mikor írni kezdek
Ajakam nem szólal,
Írni mit sem bírok.

Annyit tudnék szólni,
Mikor látlak téged
S mikor szólni kezdek,
Nincsen szó ajkamon,
De belül valami
Névtelen fájdalom
Izzó tüze éget.

IDEGENBŐL.

Holló szárnyak,
Sötét árnyak,
Napnyugatról, napkeletre
Nehéz felhők
Szállnak, szállnak.
S hull a földre
Omló könnye
Napnyugatról, napkeletre
Szálló felhő
Záporának.

Egy-egy csöppjét,
Hulló gyöngyét
Messze tőled csókolgatom
Tán a felhő szenvedésed,
Én érettem epedésed
Sírja hozzám kis angyalom.

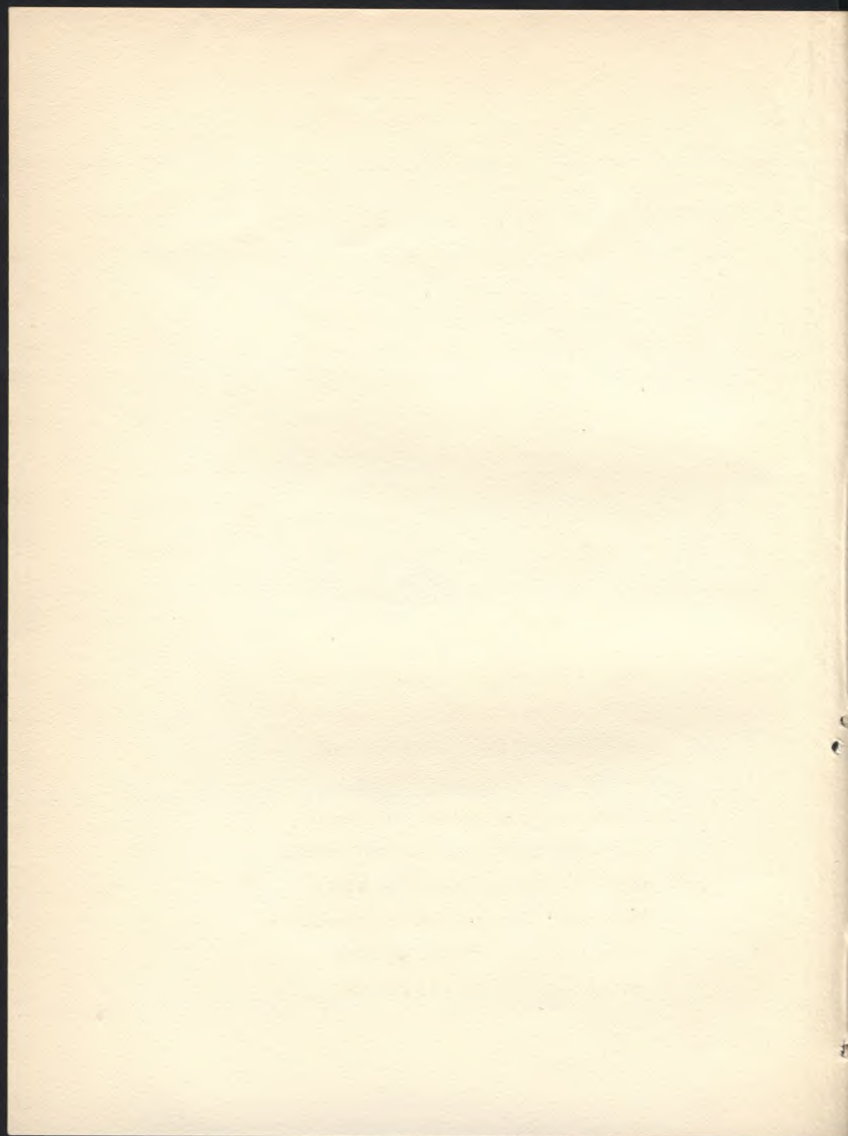
VÁGY.

Miért nem teremtetél
Isten kis virágnak,
Bájosnak, kedvesnek,
Harmattól nedvesnek,
Melynek illatáért
Csodájára járnak.

— — — — —

Ott virulnék akkor
Babám ablakába,
Illatom beszállna
Kedves kik lakába.
Ott volnék, ott látna
Ablakába babám
Egy piczit, egy kicsit.
Szeretne is talán.

MESÉK.

DAL AZ IBOLYÁS GYEREKRŐL.

A víg madárdal elesendült az ágon,
Illat, virág már meghalt mindenütt,
Fagyos fehér leplébe burkulózva
A föld nehéz, mély álomban feküdt,
De ott az utcasarkon még virultak
Későn nyilott kéklő virágfejek,
Úgy kínálhatta bágyadt, gyenge hangon
Járókelőknek ott az utcasarkon
Egy vézna, sápadt ibolyás gyerek,
A vézna, sápadt ibolyás gyerek.

Kicsiny kabátját jól magára húzta,
Mégis bántotta, csípte a hideg,
Az irgalmatlan téli szélről is csak
A jó sarokfal védelmezte meg.
Ott állott mindig szélbe', hóesésbe'
S ha jöttek arra s mentek emberek,
Virágot kínált kis csokorba kötve,
S ha vettek tőle, szépen megköszönte
A vézna, sápadt ibolyás gyerek,
A vézna, sápadt ibolyás gyerek.

Egy este épen a sarok felé ment
S im nagy csodán akadt meg két szeme,
Káprázatos, világos bolti ablak
Csodálatos tündérfénnyel tele.
Ördögfiúk, bubák, víg harlekinok,
Tündérleány s királyfi, nagy sereg,
Megállt, bámulta és biz aznap este
Semmit sem árult, mindig őket leste
A vézna, sápadt ibolyás gyerek,
A vézna, sápadt ibolyás gyerek.

Most ott pihen jeletlen sírgödörben,
De jó az Isten, küld majd szép tavaszt
S a kis fiúnak jeltelen sírjára,
Oh sok, nagyon sok ibolyát fakaszt.
S ha felszáll majd a magas menyországba,
Ott gazdagabbak tán az emberek.
A tavaszhozta kéklő sírvirágot
Szép angyaloknak mind eladja ám ott,
Mind eladja az ibolyás gyerek,
A vézna, sápadt ibolyás gyerek.

S már zúgón szóltak régen a harangok
S az utcán már csak ő volt egymaga,
A hó szitált le sűrű, nagy pihékben,
És elsötétült a bolt ablaka.
Szegény pénz nélkül haza menni nem mert
S már mind üresek voltak a terek,
De ő még várt sokáig ott magába'
S elszenderült a boltnak ablakába'
És megfagyott az ibolyás gyerek,
A vézna, sápadt ibolyás gyerek.

DAL A ZSIDÓ LEÁNYRÓL.

Hullott a lomb a száraz őszi ágról,
Hideg szél rázta a tar galyakat,
A dalos madár elszállt messze, távol,
Hol még virág nyílt, hol bimbó fakadt.
De fúhatott a szél, mely uteza-hosszat
Száraz levélt szétszórt s halomba hányt,
Hidegbe' szélbe', mindig ázva, fázva
Az uteza-sarkon vártam óraszámra
Egy villogó szemű zsidó leányt,
Sötét szemű, tüzes zsidó leányt.

De megdobbant a szívem, hogy ha végre
Feltűnt a karcsú, szép sugár alak
Azt hittem mindig, hogy velem mosolygnak
Reá a vén mogorva házfalak.
Illettünk össze, ő olyan piros volt
S az én két orcám olyan halavány.
Csak akkor szállt egy kis pirosság rája,
Midőn az uteza végén nagysokára
Feltűnt a barna, szép zsidó leány,
Sötét szemű, tüzes zsidó leány.

Hideg napfényű őszi reggelen
Tüzes parázként izzott két szeme,
Leszállt a szívbe s olyan égető volt,
Ha rám pillantott édes melege,
Nem, nem tudom, mi égett két szemében?
Nagy szerelemnek izzó tüze tán,
Az Astarothnak mysticus parázsa,
De ez volt éke, bűvölő varázsa,
Ezért volt szép az a zsidó leány,
Sötét szemű, tüzes zsidó leány.

Azóta láttam sok szép szőke fürtöt,
Sötét, éjszínű, mint holló madár,
Pírban vöröslött, talán benne fürdött
A biborszínű hajnali sugár?
Láttam leányt pirosat, halaványat,
Vigat, mosolygót, búsat is, de hányt,
De nem szerettem úgy, mint azt a karcú,
Életpiros, mosolygó kedves arcú,
Sötét szemű, tüzes zsidó leányt,
Sötét szemű, tüzes zsidó leányt.

DAL A MINISZTERI RENDELETRŐL.

Ugye, milyen kedves tavasz volt,
Ugye, hogy éledt a mező,
S dalolt a sok kedves madárka,
Meleg délről most érkező.
Ugye, hogy fujta szél fuvalma
A sűrűdő falevelet,
Mikor magát falunkba hozta
Egy miniszteri rendelet,
Egy miniszteri rendelet.

Hogy üdvözölte fű, fa, minden
Mosolygó pünkösdi reggelén,
Midőn fehér batiszt ruhában
Először pillantám meg én.
Meg is kérdém, hol jár minálunk?
S az volt reá a felelet,
Tanítónőnek hozta hozzánk
Egy miniszteri rendelet,
Egy miniszteri rendelet.

S mikor vasárnap csengő hangja
Lágyan kísérte énekem,
S az énekhangra összedobbant
A szívünk forrón, édesen,
Imádság helyett azt gondoltuk,
Én Istenem hogy is lehet
Ily boldogság nekem s magának
Egy miniszteri rendelet,
Egy miniszteri rendelet.

De ugye nem volt bűn? Szeretni
Tán a templomban is szabad,
A lágyan zengő orgonánál
A festett boltívek alatt,
S nem bosszantotta tán nagyon meg
A vén mogorva szenteket,
Azért a kis, csekélyke bűnért
Egy miniszteri rendelet,
Egy miniszteri rendelet.

EGY CSÓK — EGY KÖNNY.

Benn csókos kedv örül a bálteremben,
Vidám párok keringnek szerteszét,
Picziny lábak szökelnek, szoknya lebben,
Illatba ful a suttogó beszéd.

Kinn a terem homályos csarnokából,
Hol alig pislog gyertya egynehány,
Fénytől, illattól, suttogástól távol
Búsan tekint be egy szegény leány.

S egy barna ifjú és egy szőke leányka
Ölelkezőn most im felé lebeg
S ő ott a csarnok elrejtett zugában
Ki tudja miért, szegény úgy megremeg.

Sötét sarokban, senki meg se hallja,
Csók csattan el forrón, szerelmesen ;
Kinn megrándul égőn a leányka ajka,
S könnyecsepp esik le lágyan, csendesen.

A SZUPÉ CSÁRDÁS ALATT.

Emlékszik tán még reá kisasszony,
Én soha el nem feledem,
Egy percze csak, szerettük egymást
Egy édes, bűvös éjjelen.
Gábor cigány tüzesen húzta,
Hogy a húrja majd elszakadt
S mi jártuk, jártuk önfeledten
S egymásra néztünk mindketten
Ott a szupé csárdás alatt,
Ott a szupé csárdás alatt.

A dolog ugyo nevetséges,
Maga már nagy komoly leány,
Én egy bolondlelkű poéta,
Tizennyolez esztendő talán.
Férjhez fog menni nemsokára
— A gyors idő úgy elszaladt —
De úgy volt, bár hogy is tagadja,
Szeretett egy kis pillanatra
Ott a szupé csárdás alatt,
Ott a szupé csárdás alatt.

ZOMOTOR.

Erdő sűrűjébe, lombvette árnyékba
Nyirkos földet fedő, bársonypuha mohán
Megölte magát egy rózsapiros arcú,
Örökké mosolygó, pajkoskedvű leány

Arczára ráült a halál merevsége
Néma suhanással szállott el a lelke,
Halotti énekét síró zokogással,
Gyászruhás fekete rigó énekelte.

Zengő fülemüle, éjfélete holló,
A sok erdőt bújó, ezerszínű madár
Siratta siratva, gőgicsélő dallal,
Úgy zekogott bele a visszhangos határ.

Siratta bükkfa, sudár fenyő, cserfa,
Magános jávorfa furulya szavával,
Évszázados tölgynek zokogó bűgása
Átbömbölt a síró jajgatáson által.

Zörgő száraz avar, zöldelő mohágnya,
Siratta a földnek könnyynyirkos göröngye,
Csak akiért meghalt, annak nem volt érte
Egy utánasíró, búbánatos könnye.

DALOK AZ UTCZÁRÓL.

I.

Valaha büszke, nagy hatalom voltál,
Valaha szóltak rólad a dalok,
Valaha királyok reszkettek előtted,
Valaha szerelem ezüst álmát szótted
Holdvilágos, bűvös vén utcasarok.

Valaha erkélyes kis ablakid alján
Epedőn pengett a szépszavú gitár,
Valaha reszketve nézett rád egy férfi,
Mikor feltámadtál szabadságot kérni
Valaha nagyon rég, ki is hiszi már.

Ma senki se retteg, senki sem szeret már,
Mindenki mosolygja sikoltó szavad,
Bopiszkoltad sárral a tiszta szerelmet.
Rajtad az ember mást nem is igen lelhet,
Csak a mi a tied, uti port, sarat.

II.

Ő volt az uteza királya,
Szegény, akár a templom egere,
Mostoha sors keményen bánt vele;
Vetette, hányta százezer veszélyen,
De ő küzdött szilárdan, vaskeményen.
Mit éjjel sírt, a könnyet letörülte,
Aztán minden oly vidám volt körülte,
Szerette minden s bámulva nézett rája
Ő volt az uteza királya.

Bámulta őt egy utczasor,
Ha végig ment rajt' karsú gyenge lába,
Egy búcsú lépdelt mindig a nyomába,
Lángszeme volt, szép biborpiros ajka,
Szerelmes csók nem égett soha rajta,
Dereka ringott, mint a lenge nádszál,
Amelyre röpke kis madárka rászáll,
Ajkán gödröcskék, hozzá egy kis orr;
Bámulta őt az utczasor.

S egy holdvilágos bűvös éjjel
Találkozott az uteza során
A legszebb, legdalibb legénynyel
Az a szép, az a lenge leány.

S az ajkon, mely még sose csókolt,
Mámorosan csattant el a csók;
Úgy ragyogott a szelid hold,
Úgy égtek az ajka s a játszi kacsók.

Úgy ragyogott a csillagtábor,
Úgy omlott a csókra a csók heve bőven
S körülünk valami lázas mámor
Libegett a langy levegőben.

Aztán mindenki bírta,
Silány pénzért hullott ölébe,
Ki a kezét nyujtá elébe
S kiért hevült egy uteza ifja
S nem volt szívének semmi nyitja,
Azé az egyé volt csupán;
A bűvös, lázas éj után
Míg a legény könnyét kisírta,
Mindenki bírta

III.

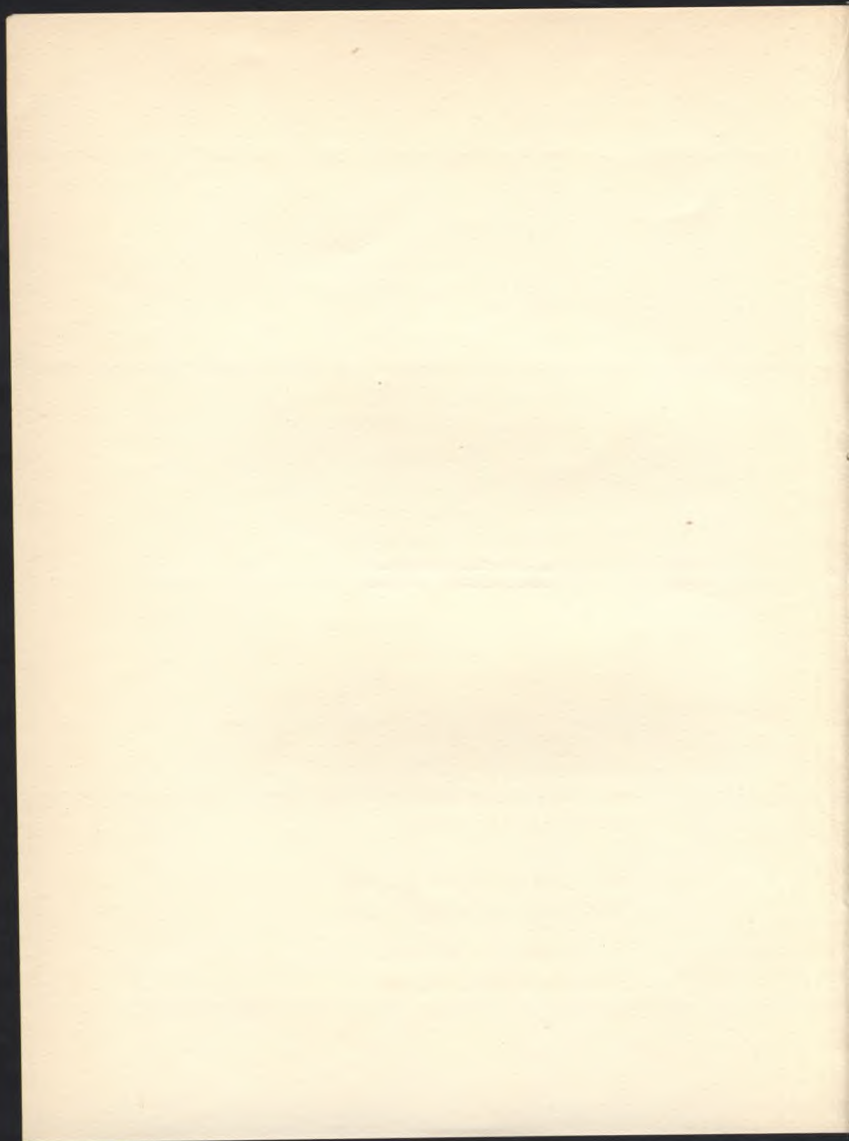
Vígan zsibongó néparadatban
Vasárnap délután,
Elsuhan egy-egy kifestett arcú,
Piczinyke lábú, vágykeltőn karcsú
Piros leány.

Még ott a kéjes, hő csókok íze
Az ajakán;
Kis lába rebben, ruhája lobban,
Mosolygva hí mind tüzebben
Sok, sok piros szoknyás leány.

S egy ránczos képű vén anyóka
Áll a vidám tömeg között,
Arczán valami bamba kétely,
Testlesorvasztó fekete mételty
Ijesztő testbe öltözött.

Beesett, fénytelen szemével
Néz a sok víg leány után
— Egy álom száll át a nyári égen —
Volt ő is még nem olyan régen
Ilyen festett piros leány,
Vidám, piros szoknyás leány.

LIDÉRCZEK.

I.

Csillogó, kék mocsár felett,
Csillagfényes, álmos éjjel
Kicsi, fénylő tűzvilágok
Tánczot járnak szerteszéjjel,

Egyik fénye el-elalszik,
A másiké lángra lobban,
Egyik másik vígan fürdik
Az iszapos, kék habokban.

Iszapos, kék mocsár habja
Úgy ringatja könnyű testük,
Csillagos ég sötét boltja
Szépet álmodik felettük.

S ők csak járnak szellemtánczuk,
Szénfekete éjszakába
Bevilágít tüzes lelkük
Hófehéres kék világa.

Kik ezek a fényes árnyak,
Tűzruhájú szellem-lányok?
Éj sötétjén megszülető,
Éjbehaló lidércz-lányok.

II.

Volt egyszer egy tüzes szemű
Szépséges lány,
Azt mondták rá az emberek
Hogy boszorkány,
Pedig csak két sötét szeme
Fénylett jobban,
Csodálatos, igéző báj
Volt azokban.

Pedig csak a csókja éget:
Szomjas ajkán,
Pedig csak a karja ölelt
Édes lanyhán,
Pedig csak az ajka dalolt
Hívón, halkan,
Szívmegrontó, csábító vágy
Sírt a dalban.

Kis kunyhóját betakarta
Árnyas berek,
Egszer aztán rágyújtották
Rossz emberek.
Berek lombja felgyulladott
Égő lángra,
Ropogott a százados fák.
Száraz ága.

Már a kunyhó zsúpteteje
Égett, égett,
Megpirítva lángszínűn
A sötét éget,
Már a testét vérvörös láng
Nyalta, nyalta;
Imádkozott boszorkánylány
Lázás ajka.

Sűrű felhő, füstös felhő
Szállt az égre,
Gomolyogva dulakodott
Terhes méhe.
Egyszerre csak sötét felhő
Közepébe'
Felragyogott boszorkánylány
Tüzes képe.

Szállott, szállott lángruhája
Fénylett szépen,
Aztán eltűnt erdő sötét
Sűrűjében.
És azóta mocsár fölött
Sötét este,
Fénylőn bolyong boszorkánylány
Lidércz lelke.

III.

Hiába víg, ugrál, tánczol,
Hiába ég tüzes teste,
Nincsen árvább, elhagyottabb,
Mint a szegény lidércz lelke.

Melegtelen lángol folyton
Kékvilágú, hideg fénye,
Könnyű testét úgy dobálja
Kóbor szellő kedve, kénye.

Úgy ég búsan, elhagyatva,
Társtalan, bolygón, magába,
Nincs nyugalma, nem pihenhet
Tánczba fáradt, kicsi lába.

Tüzes fényét szórja, ontja
Kietlen, vak éjszakába,
Hideg fényét elnyeli a
Rideg mocsár sötét szája.

Nincsen soha nyugovása,
Vaczog, fázik tüzes teste,
Hiába sir, ontja fényét,
Nincsen, aki megszeresse.

S mikor lángját mind kisírta
S elhalványul ragyogása,
Megöli a felkelő nap
Legelső aranysugára,

IV.

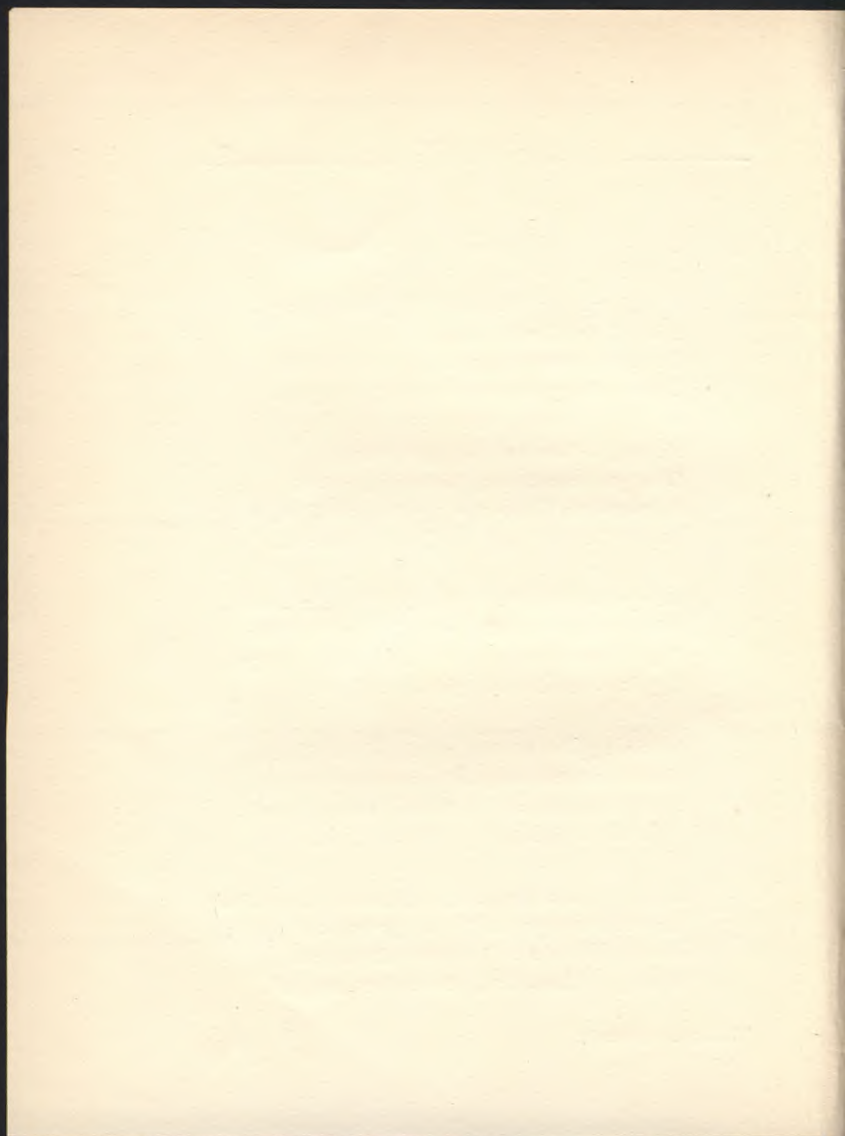
Kéklő mocsár felett sötét éjszakákon
Kisértő szellemek éjféli óráján
Két kis lidércz tánczol kisérteti tánczot
Olyan elhagyatva, olyan nagyon árván.

Valami kóbor szél suhanó fuvása
Elhagyván a fehér, hótetejű bérczet,
A mocsárra libbent s egymásmellé fujta
Az árván bolyongó két kicsi lidérczet.

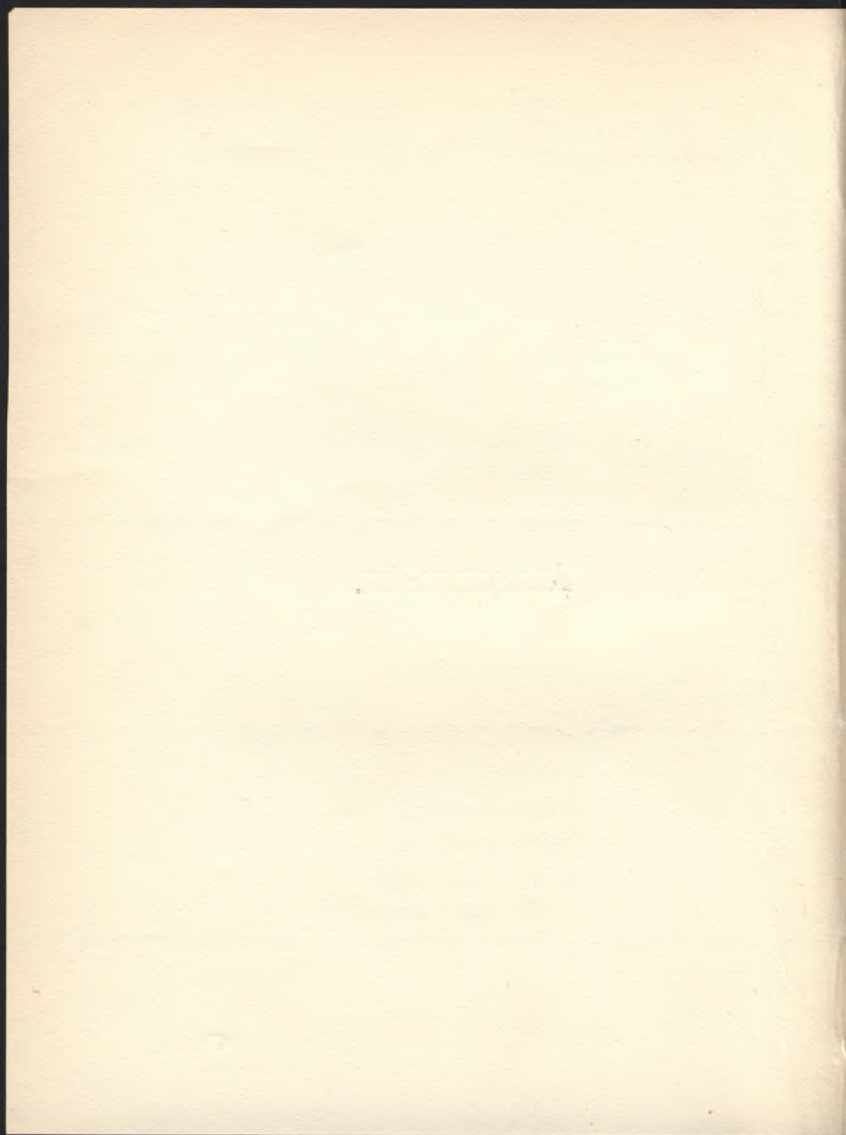
Lángra lobbant két kis árva lidércz szive,
Hátha együtt járnák ezt a nagy világot;
Víg lángra lobogott két kis lidércz fénye,
Egyik a másikra sugárzón világolt.

Aztán együtt néztek a vak éjszakába,
Együtt nézték maguk a mocsár vizében,
Együtt nézték a sok rezgő csillag fényét,
Felhők száguldását a fekete égen.

Megszerették egymást, csókszomjas ajakkal
Tánczoltak egymáshoz langy májusi éjjel;
S újra jött a szellő bércz hótetejéről
S széjjel fútta őket, tán örökre széjjel.

ÁLLATMESEK.

I.

MADÁR-TRAGOEDIA.

Kis madárka szállott
 Az ablak párkányára,
 Be is kopogtatott;
 Mit kopogtathat ott?
 Mit akar, mit csinál
 Az a kis madárka?

Mit akar, mit csinál?
 Csicseregni kezdett,
 Majd szomorún, lágyan
 Dalolt panaszában,
 Ki az, kinek dalol
 Ott az ablak mellett?

Ki az, kinek dalol ?

Arany kalitkába',

Két ablak közébe

Bezárva, kit fészke

Hiába vár, nem jó

Kedves csaltjába.

Hiába vár, nem jó,

Hej, hiába várja,

Pedig ott előtte,

Nem is messze tőle,

Jól látja, hogy ott van

Az ő kicsi párja.

Jól látja, hogy ott van,

Be is megy hozzája ;

Az üvegnek röppent,

Az ablak megcsörrent

S holtan hullt ő alá

Az ablak párkányára.

II.

VERS A FEKETE FEJŰ KIS FEHÉR
KECSKÉRŐL.

Tünőben a nap már a felhős égaljon,
Az utca porával hűvös szellő játszik,
Estéli imára húzzák a harangot,
Keleten a holdnak már a szarva látszik.

S amint elhallgat a harang csengő hangja
S a tájra mindjobban leborút az este,
Behajtják a csordát, csorda végén tipeg
Egy fekete fejű, kicsi fehér kecske.

Csendesen ballagott ott a csorda végén,
Kis, fekete fejét szomorúan ingatta,
Kopogott a száraz, kiégett föld kérge
Négy piczi kopogó körmének alatta.

Olyan nagyon szép volt, ahogy ott ballagott,
Olyan édes, kedves hófehér kis teste,
Villogó szeméve!, hegyes szakállával
A fekete fejű, kicsi fehér kecske.

Amint beérték a sűrű házak közé,
A kicsike kecske szomorún mekegett,
Mindig lassabban ment, mindig csendesebben,
S el-elmaradott a csorda háta megett.

Minden oly vidám volt, az ereszek alján,
Vígán csicssergett a villás farkú fecske,
Mért hát oly szomorú, min búsúlhat ugyan,
A fekete fejű kicsi fehér kecske?

Egyszerre csak hipp-hopp, megállott a kecske,
Egy kis kapu előtt s csendesen ott vára,
Majd mekegni kezdett, míg a gazdasszonya
Figyelmét a hangja nem vonta magára.

Kinyílt most a kapu csendes nyikorgással
S a kapunyíláson — hiszen csak ezt leste —
Vidáman ugrott most mekegő anyjához
A fekete fejű, kicsi fehér kecske.

III.

ESTEFELÉ, ALKONYATKOR.

Kicsi szellő kerekedett
Estefelé, alkonyatkor,
Végig szállt a róna felett,
Mit az alkony árnya fedett,
Estefelé, alkonyatkor.

Kis fülmile sírt az ágon
Estefelé, alkonyatkor.
Nincsen árvább a világon,
Elszállt, messze szállt a párom
Estefelé, alkonyatkor.

Szellő dalát meghallgatta
Estefelé alkonyatkor,
Meghallgatta, szárnyra kapta,
Az erdőnek elsusúsogta
Estefelé, alkonyatkor.

Susogott már a fa lombja
Estefelé, alkonyatkor,
Kiesi madár búja, gondja.
Erdő lombja sugja, mondja
Estefelé, alkonyatkor.

Hűtlen párja, ára jára
Estefelé, alkonyatkor,
Erdő, szellő bús szavára
A párjához visszaszálla
Estefelé, alkonyatkor.

HÜTLEN MADÁR. (Allegoria.)

Egyszer hideg téli este
Messze szállt a lelkem,
S ágak közt egy vergődő kis
Madárkára leltem.

Fagyos ágtól, fagyos ághoz
Ugy ütődött fel le,
Ugy reszketett, oly zihálva
Pihegett a keble.

Kérő szómra elbocsájtá
Bokor fagyos galya,
Kisimult a kebelelemen
Kúszált tollazatja.

Vergődéstől fáradt szárnya
Megpihent, megbékült,
Dértől lepett tollazatja
Villogóra kékült.

Hegyes végű, kicsi csőre
Hálásan csicsergett,
Ugrándozó karsú lába
Majd hogy táncrea pergett.

Melegkérő, vízfagyasztó
Havas hosszú télen,
Barátságos, kicsi házban
Felneveltem szépen.

Dalos szóra tanítottam
S szépen szóló ajka
Csicsergőn szólt, kedvesen szólt,
Áradt a dal rajta.

Én is úgy daloltam neki:
Kis madaram, lelkem,
El ne repülj, árván ne hagyd
Szótlán, puszta telkem.

* * *

Egyszerre csak kikelet jött
Napsütéses zölden,
Feléledt a fű, fa, virág
A szunnyadó földben.

Üde, kéklő, enyhe légben
Virgoncz, madár szárnyak
Napkeletről, hazafelé
Nagy csapatban szálltak.

Nézte mindezt a madárkám
Csodálkozóan, félve,
Hogy ott ültem kertre nyíló
Ablakomba véle.

Ahogy nézte, rügyes ágra
Egy szép madár szállott,
Selyemfényű tollazatja
Kékesen villámlott.

Leült ott a levéltelen
Karcsú rózsafára,
Rákezdett egy szívbe síró
Szerelmes nótára.

Erre az én kis madaram
Kisuhant mellettem,
Többé nem is láttam, pedig
De nagyon szerettem.

MESE A SÁRGÁ RÓZSÁRÓL.

Van nekem egy öreg, kopott imakönyvem,
Kopott imakönyvben elfonnyadt virágom.
Olyan szomorúan ül a fejcskéje,
Sárga fejcskéje a száraz kocsányon.
Amikor csak nézem, amikor csak látom,
Egy kedves szép mese jut eszembe róla,
Hisz' oly jó is nekem reád emlékezni.
Elfonnyadt virágom kicsi sárga rózsza.

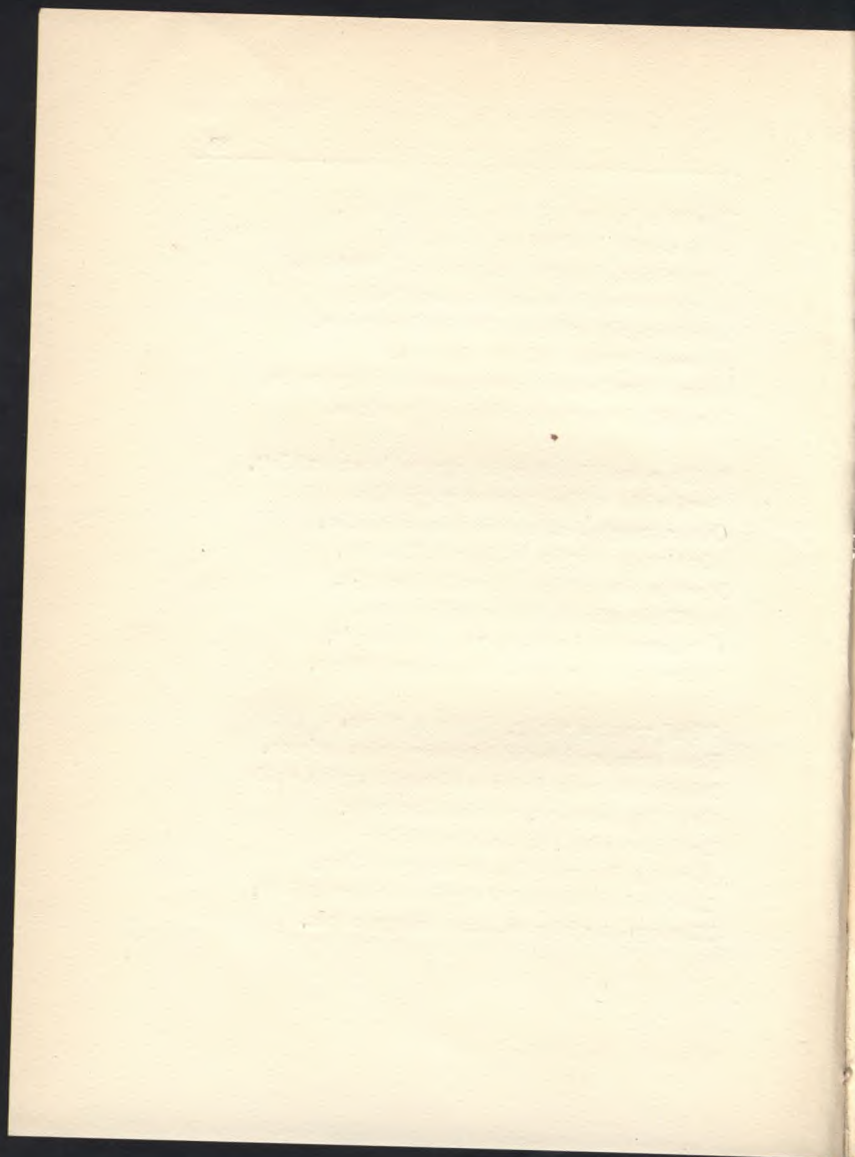
Hogy volt? Ott sétáltunk pázsitos kert útján,
Oda hajlott ága a keskeny mesgyére,
Oda csalta kezét viruló szépséged.
Letört fel is tűzött szűzi kebelére.
Olyan jól illlettél mosolygó arcához,
Meg mintha magad is mosolyogtál volna.
Elkértelek tőle s ő id' adott nékem,
Onnan a kebléről, kicsi sárga rózsza,

Aztán nem láttam őt sok hosszú időig,
Elmult, sírba szállott minden boldogságom.
Hisz a kis virág is, ha nem süt rá napja,
Szomorúan reng-ring a kiszáradt ágon.
Csak te voltál még meg, őriztelek híven
A vén imakönyvbe, hej pedig azóta
Rég elfeledett már nem is szeret többé,
Aki nekem adott, kicsi sárga rózsza.

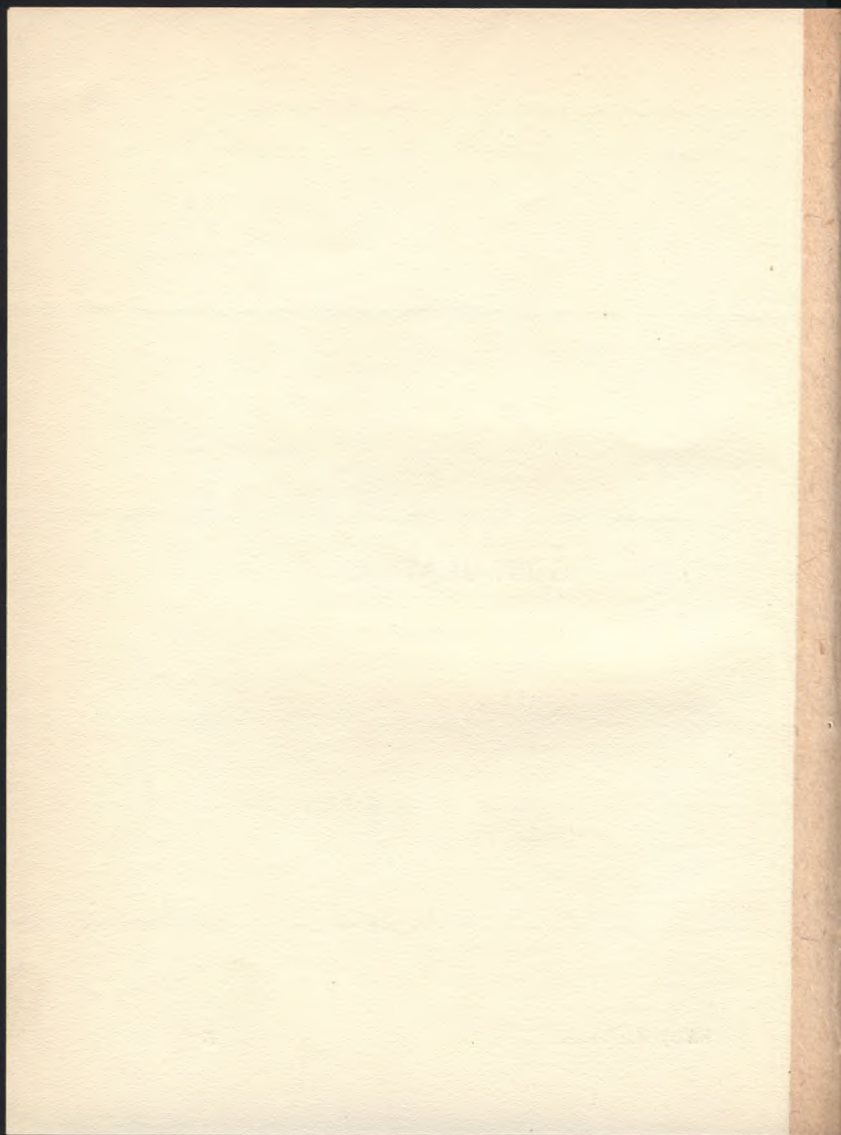
Elmúlt a hideg tél és a szép kikelet,
Zöld mezőt borított az ébredő tájra.
Gondoltam, hogy talán fonnyadó virágom
Beesett arcza is a szép tavaszt várja,
Kivitettem a kertbe a vén imakönyvben,
A tavaszi szellő odajött kapóra.
Lenge fuvallmánál szárnyra kelt egyszerre,
Elrepült, itthagytott kicsi sárga rózsa.

Szállt a szellő szárnyán ugyan hova szállott,
Hová vitte a lég tánczos vigjátéka
Oda a nagy kertbe, kis ház ablakába,
Ahol az a lányka kikönyökölt néha,
Most is ott találta, berepült hozzája,
A fülébe súgott és óh boldog óra,
Ő visszatért hozzám, velejöttél te is.
Te hoztad őt vissza, kicsi sárga rózsa.

Virul most a virág, illatoz a rózsa,
Ezer színben játszik bársony puha szirma.
Mindenütt csak öröm s álomnál szebb való
Derű ha ébredek, rózsás álmainra.
De hiába virul, hiába pompázik
A virág, ha megjő a mosolygó Flóra,
Mert a legkedvesebb úgyis te vagy nekem
Elfonnyadt virágom, kicsi sárga rózsa.

GONDOLATOK.

ZÚZMARA.

A legelső ötvösmester
Mégis csak a jó Úristen,
Tiszán innen, Tiszán túnan
Földkereken párja nincsen

Ha eljő a kegyetlen tél
Galymeresztő, zord fagyával,
Behint minden pusztá ágat
Ezüst ékkel, zúzmarával.

Egyik ágra szép nyakéket,
Másnak boglárt tesz fejére,
Barna galyat átvarázsol
Ezüst színű hófehérre.

Galyak fölött fehér köd száll,
Lomha szárnyát bontogatja
Téli fagyban szunnyadó fák
Álomlátó gondolatja

Fehér ködbe bemerednek
Levéltelen csupasz ágak,
Csupasz ágak ezüst-ékes
Hófehérek, zúzmarások.

MOSOLY.

Az ajkak gyenge rándulása
Könnyű mint sóhajtó lehellet,
De ott suttog minden boldogság
A kifehérlő fogak mellett.

A legszebb, legkedvesb beszéd az,
Ahogy szóttalan tovalebben,
Az én szívemben a mennyország,
Mérgeshegyű nyíl a tiedben.

A SZERELEM.

Nem az az erős, igaz szerelem,
Mit kikiáltunk úton, útfelen,
Amelyre nagy, nehéz esküt teszünk
Az ég felé emelve fel kezünk,
Amelyért vakon rohanunk előre,
Mint a Venushegy őrvongó papnője,
Ha kígyó testét gyötrő lángja tépi,
Nem ez a szerelem
A tiszta, égi.

Nem az az erős, igaz szerelem
Mit kikiáltunk úton, útfelen,
Mit elbeszélünk szellő suttogásnak,
Patak partján rezgő, zizergő sásnak,
Szellő fuvallma, sásnak zizegése,
Belekiálltja hangos messzeségbe,
S mit a világ piszkos szájára vesz,
Az igaz szerelem,
Az erős nem ez.

Az igaz, az erős szerelem mélyen
Elrejtve él a szív fenekében,
Ugy hurezoljuk titkolva, rejtegetve,
Nem sejti senki, csak a másik lelke.
Fallal körülvelt, csodás álmország,
Benn álmukat lágy dallamok aluszzsák,
Miket úgy sír el titkos félelem,
Ez az erős . . .
. . . . az igaz szerelem.

CRONICA AMORUM.

I.

Szólott a férfi, kérőn, epedőn,
„Légy az én párom, légy a szeretőm.
Te vagy az élet, a tavasz nekem,
Örökderűs, napfényes, kék egem.
Nélküled minden sajgó fájdalom.
Teérted sírom mindenik dalom,
Minden lépésed rózsákat fakaszt,
Mint ébredő föld a kedves tavaszt,
A jöttödöt úgy várom,
Légy a szeretőm, légy az én párom.“
És kérte lágyan, fájón, sírva kérte,

— — — — —

S az asszony csak nevette érte.

II.

És szólt a férfi, égőn, tüzesen :

„Légy a szeretőm, légy a kedvesem,
Légy a szerelmem gyönyörködő rabja,
Ki rabláncát csókos szájjal harapja,
Légy a szolgálóm, úrnőm, Istenem,
Csókszomjas ajkam hűsítő italja,
S ha szíved szívem lüktetését hallja,
Lecsillapító, édes mindenem.

Hiába reszket nyakamon karod,
Tudom, hogy forrón, vágyón akarod.
A visszadöbbenésed leigázza
A vérem forró, elemésztő láza.
Légy a szeretőm, légy a párom,
Reszkető szíved a keblemre zárom
S a reszketésed megpihen felette“
„Tied vagyok“ ! az asszony lihegte.

AZ ÉLET.

Egy kis leány, alig tizenhat éves,
— Hadd szóljon róla egyszerű dalom,
Kinek rózsás kedv s tiszta fény az élet,
Mit tudja még az, hogy van fájdalom.
A multkor mégis, mint felhő az égre,
Arczára tévedt egy kicsiny ború,
S hogy együtt ültünk, a fülembesúgta,
„Az élet ugy-e, olyan szomorú“.

Akkor szép szóval vigasztalni kezdtem,
Oh, olyan szép az élet, a világ,
A szellő olyan csókos, játszi kedvű,
Örül a fű, fa, harmatos virág.
Az alkony árnya olyan elmerengő
S a hajnal olyan rózsabíború
S az ember olyan boldog mindezekkel,
Hogy volna hát az élet szomorú?

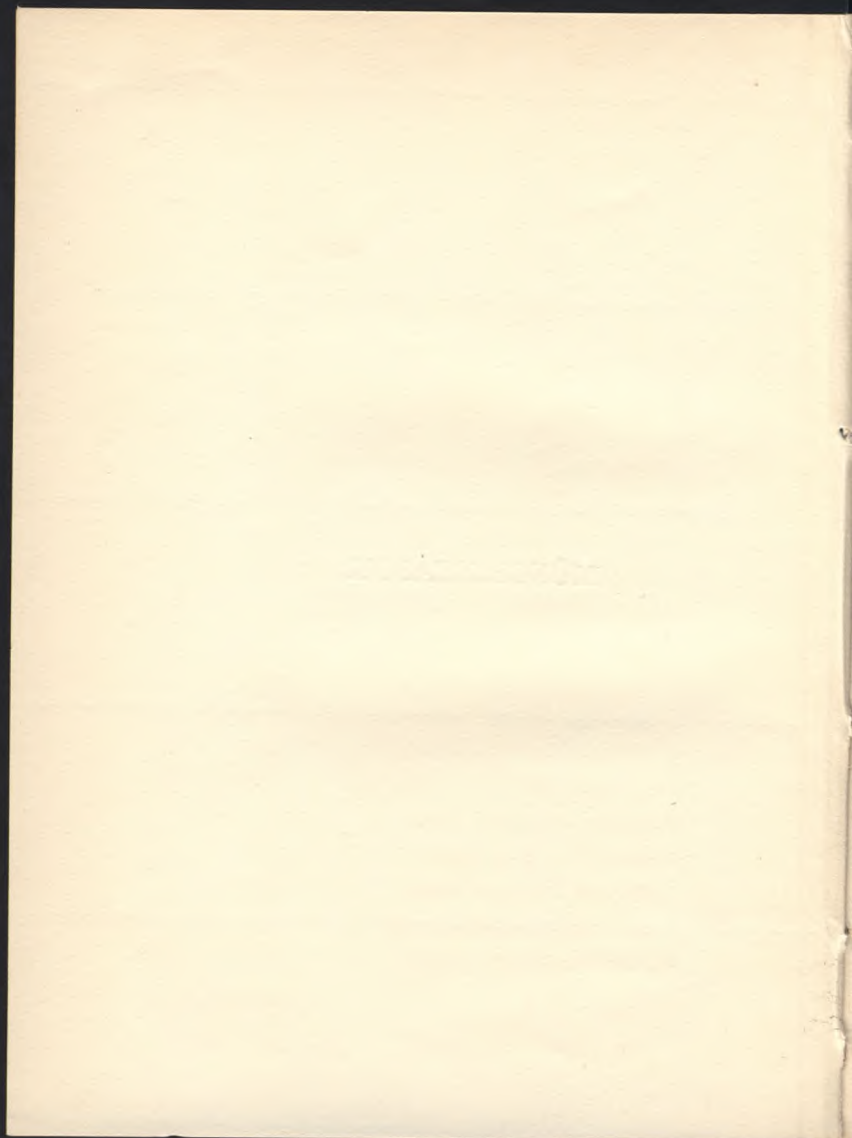
Pedig ha elmondhattam volna néki,
Hogy ez az élet hitvány semmiség,
Hogy benne sápadt, vértelen világgal
Nagy szenvedélyek izzó lángja ég,
Hogy egy erényt piacra hordó vásár,
Testvért kiirtó véres háború
Úgy együtt sirtuk volna a nagy éjbe:
„Az élet olyan, olyan szomorú,“

KÉTSÉG.

Mi volna jobb, egy hosszú éltén átál
Átnyomorgni, átsorvadni tán.
Küzködni, víni útporos bajával
Míg a lélek magasba messze szárnyal,
Rámosolyogni silány örömére,
Aztán meghalni, semmi, czélt nem érve
Mint a Zeussal küzködő titán ?

Vagy tán jobb volna megszületni reggel
A nappal, mely az égen megjelen,
Örülni, élni égi istenekkel,
Csókolni míg a csók zamatja nem kell,
Mámorba' úszni, forró csókos kéjbe'
Aztán mint fútó, hulló csillag fénye
Elsziporkázni tiszta éjjelen.

MÜFORDÍTÁSOK.

PORTO VENERE.

Égekbe nyúló bérctetőn
Egy templom állott rég' időn,
Melyben Venust dicsérte dal
Bűnös gyönyör játékival.
S kedvére, mely hiú, sivár,
Büszkén tekint a tengerár
S mormolja jó, balsorson át
Öröklét egyhangú dalát.

Rom már a templom, székeiből
Az Úr előtt Venus kidől
S áll most, hol bűn uralkodott,
Megváltónk szentelt háza ott.
Dicsérni őt s a szenteket
Száll ének a tenger felett
S az zúgja jó balsorson át,
Mulandóság kopott dalát.

Múltak tűnőn évszázadok
Buzgó imák elszálltatok, ,
Romoltár, puszta ablakok
A tengerben nézik magok,
S az zúgja régi ének ét
Az élet jó s elszáll a lét,
Szerelmünk s minden érzemény
Gyöngyszem az öröklét nagy tengerén.

HEINE DALAIBÓL.

I.

TAVASZ DAL.

Lelkem lágyan lengi át
Kedves dalnok árja.
Szállj kicsiny tavaszdalom,
Szállj el messze tájra.

Szállj el messze arra hol
Bimbó, virág érik,
Rózsákat lelsz susogd el
Köszöntésem nekik.

II.

A FENYŐ ÉS A PÁLMA.

Áll észak zord vidékén
Magában egy fenyő
S alszik — körötte jég van
Fehérlő hómező.

Álmában elmereng
A déli pálmafán,
Mely ott tesped, kiégett,
Kopár bérc oldalán.

III.

BÚCSÚ.

A sárga lomb megreszket
A sok levél lehull,
Minden kedvesre, szépre,
Enyészet, sír borúl.

Fájón rezg lombon, ágon
Az őszi napsugár,
Az elbúcsúzó nyárnak
Utolsó csókja már,

Nekem meg szívből sírnom
Zokognom kén' ezen,
E képről válasunkra
S te rád emlékezem.

Elhagytalak s utánam
Elvitt a bús halál,
Búcsúzó nyár voltam s te,
Haló levél valál.

AZ UTOLSÓ RÓZSA.

Angolból.

Ki csak magad virúlsz, utolsó rózsaszál,
Hogy tudsz mosolyogni még — a napsugár hideg,
Körülted a virág lásd mind halottra vál,
Hogy tudsz virúlni még, a föld olyan hideg.

Nincs illat a mezőkön, nem suttog enyhe szél,
Jótkony napsugár sines, nincs enyhülést adó,
Nem él az őszi ködben, csak vad szeder levél,
Ha meghalnál te is talán, az volna jó.

Keserves látni, mondod, hogy lombra lomb, levél,
Hogy illatos virágok mind, mind lehúllanak,
Vigasztalódj kis rózsám, te jobb sorsot lelél,
Szépséged még ragyog — jer, leszakítalak.

Lásd, társid ott hevernek már régen, dísztelen
A hangtalan források letarlott partjain.
De mink együtt halunk meg s megkönnyeznek velem
Szívem fölött pihensz majd s takarnak hantjaim.

EXTASIS.

Hugó Victor.

Egyedül állottam csillagfényes ójjel,
Lábamnál a tenger lomhán terült széjjel,
Tekintetem a nagy semmiségbe tévedt
S mintha kérde volna a nagy csenden által
A habot, csillagot rémült mormogással,
Az erdő, a hegy s a nagy természet.

S a fénylő csillagok órzás légiója,
Zengő énekléssel rá felelte volna.
Fehér tűzfejükkel alá integetve,
S mondta vón' a tenger tajtékos kék habja,
Melyet semmi járom igába nem hajta,
„Az Isten az, az Isten lelke.“

VIZESÉSNÉL.

Adler Frigyes.

Hallgatva nézem, hogy omlik a víz.
A hol szűkülve fut össze a szikla,
Hogy tör utat magának a síkra.
Zúgón küzködve önmagát tépve
Széles sugárban, hogy ömlik a fényre
S megtörik a napfény reszketegen,
A zuhogó, hófehér vitztömegén.

Valami csattogás, valami zúgás,
Valami dübörgő ár zúg ott.
Tompá bűgás,
Vajudik a bérecczel,
Megtöltve, üvöltve a sziklazugot,

A lábam reng a bérezen,
Bámúlva nézem
A víz lefelé, hogy dől, hogyan omlik
S fénylő kristályokba szerteiramlik.
A szóma némán, halkan
Elvesz a ritmikus nagy riadalban.

Megrészegiti azt, aki hallja
A viz szakadatlan zúgó morajja.
Prédikál a szikla, dörögve vadúl,
Szavára a lélek elszabadúl.
S mely törve bántott,
Ledobja a lánczot,
A mely igázta, melynek rabja
A mely örökké munkába hajtja.

Én le nem nézem,
Bámúlok az észen,
Mely százféle dolgot
Gondol és alkot.
De legnagyobb mégis a durva erő,
A mit se gondoló, mit se tevő,
A melyre járom nem nehezül,
Úgy harsog czéltalan, esztelenül,
Mely nem visz csolnakot, nincs rajt malom
Mégis ijesztő, nagy hatalom,
Mert nem tarthatja semmi féken
Csak azért él és van hogy éljen.

TARTALOM.

VIRÁGÉNEKEK.

Az én dalom	5
Őszi hangok	6
Azt hitted ugye	9
Májusi dal	10
Ha találkozánk	13
Ahol utólszor láttalak	14
Metamorfozis	15
Egy húr szakadt el	16
Nem is tudod	17
Memoire	18
Levelező lapra	20
Idegenből	23
Vágy	24

MESÉK.

Dal az ibolyás gyerekről	27
Dal a zsidó leányról	30
Dal a miniszteri rendeletről	32
Egy csók — egy könny	34
A szupé csárdás alatt	35
Zomotor	36
Dalok az utcáról	37

LIDÉRCZEK.

I—IV.	43—49
------------	-------

ÁLLATMESÉK.

Madár-tragoedia....	53
Vers a fekete fejű kis fehér kecskéről	55
Estefelé alkonyatkor	57
Hűtlen madár	59
Mese a sárga rózsáról	62

GONDOLATOK.

Zúzvara	64
Mosoly	68
A szerelem	69
Cronica amorum	71
Az élet....	73
Kétség	77

MŰFORDÍTÁSOK.

Porto venere	77
Tavaszi dal	79
Fenyő és a pálma	80
Bűsű	81
Az utolsó rózsza	82
Extasis....	83
Vizesésnél	84

